

EINANS EIN BILASØLA FÆR ÁGÓÐAN

Tað er bara ein bilasøla, sum kann fáa nakran ágóða, nú fólk kunnu fáa meirvirðisgjaldið á el- og vetnisbilum endurgoldið, tí einans ein bilasøla hevur elbilar til sølu

DANJAL AV RANA

Løgtingið samtykti í fyrr í vikuni, at fólk, sum keypa el- ella vetnisbilar, skulu fáa upp í 70.000 krónur av meirvirðisgjaldinum endurrindað, tá tey keypa sær nýggjan el-bil.

SEV og Føroya landsstýri hava sum mál, at í 2030 skal øll fersla á føroysku vegunum verða el-ella vetnisrikin og fyri at skunda undir hetta orkuskiptið í ferðsluni, at fáa fólk at skifta frá oljubilum til elbilar.

Løgtingið ásannar, at el- og vetnisbilar eru nakað dýrari enn aðrir bilar, og tí er nú samtykt, at í eitt tvey-ára skeið kunnu fólk fáa upp í 70.000 krónur av mv-g'num afturborið, tá tey keypa sær ein nýggjan sonevndan "grønan" bil.

Skattalætti fyri tey ríku

Uppskotið møtti tó ikki sørt av mót-støðu á vegnum. Andstøðan kallaði hetta fyri umvandan Robin Hood politikk. Hon vildi vera við, at tað bara eru tey múgvandi, sum hava ráð at keypa el-bilar og tí fór tað at vera at taka av skattakrónunum hjá okkum øllum (mv-g-inntøkuni) til at stuðla teimum ríku at ognar sær luksur el-bilar, skrivaði hon í álitinum frá figgjarnevndini.

Tað skal tó sigast, at tað er til at kjakast um, hvørt tað einans eru tey ríku, sum hava ráð til elbilar. Gamaní, Teslabilarnir kosta omanfyri eina hálva millión krónur, men Nissan Leaf bilarnir kosta úr 310.000 upp í 370.000 krónur, har ein so nú fær MVG'ð afturrindað. Hinvegin kann so sigast, at MVG einans verður goldið (og tí eisini afturgoldið) av nýggjum bilum ella gomlum innfluttum bilum. Tí skalt tú í útgangsstøðinum hava ráð til at keypa tær ein nýggjan

dælt av møguleikanum, nýggja lógaruppskotið gevur.

Hon mælti eisini til at lata hybrid-bilar verða fevndar av uppskotinum. Hybrid-bilar eru væl bíligari enn el- og vetnisbilar, men av tí at teir nýta olju og dálka nakað meiri, vildi meirilutin í figgjarnevndini ikki taka undir við hesum broytingaruppskotinum. Tað gjørdi meirilutin (samgongan) í tinginum heldur ikki.

Sera avmarkaður marknaður

Nýggja lógin sigur, at tann, sum keypir eitt motorakfar, sum er fevnt av løgtingslóg um avgjöld við skráseting av motorakföllum, og sum bert nýtir ravmagn ella vetni til framdrátt, kann eftir umsókn fáa endurgoldið meirvirðisgjaldið. Lógin loyvir, at upp til 70.000 krónur verða endurrindaðar, sum svarar til ein keypsprís á 350.000 krónur.

Sum nú er, er tað bara ein bilasøla, sum fær nakran ágóða av uppskotinum. Í lóguni er tað einans Autoservice, ið selur nýggjar el-bilar í Føroyum, av merkinum Nissan. Tí hevur av onkrum verið ført fram, at løgtingið nú rekur kundarnar í Autoservice, tá tey skulu keypa nýggjan bil. Hinvegin kann ein siga, at kundarnir hava ongantíð havt nakra aðrastaðni at fara, tá teir skulu keypa elbil. Kappingarneytarnir kunnu tó møguliga iðra seg um, at onkur teirra, sum annars høvdu umhugað at keypt ein hybridbil, nú heldur velja ein elbil frá Autoservice.

Lógin fær avmarkaða ávirkan

Málið hjá SEV og Føroya Landsstýri um at øll ferðsla á føroyskum

Tann, sum keypir eitt motorakfar, sum er fevnt av løgtingslóg um avgjöld við skráseting av motorakföllum, og sum bert nýtir ravmagn ella vetni til framdrátt, kann eftir umsókn fáa endurgoldið meirvirðisgjaldið

vegum skal vera elrikin í 2030 er fullkomiliga í tráð við grøna tíðarandan, og er eitt gott mál í sjálvum sær. Men meðan 2030 er beint um hornið, tá tað ræður um at SEV skal útvega okkum nokk av orku, so er 2030 longri burtur, tá hugsað verður um, hvussu nógvar bilar, ein familja keypir og selir til tá.

Endamálið við lóginu er at skunda um orkuskiptið, at fáa føroyingar at fara frá oljuriknum bilum til elriknar bilar, hóast streymurin framvegis í stóran mun verður framleiddur av tungolju. Soleiðis sæð er skilligt, at Føroya landsstýri og løgtingið vilja avmarkað lógina til einans at galda bilar uttan koltvísúrnisútlát. Sannlíkt fara tó mong at skifta bilin bæði eina og tvær ferð innan vit náa 2030.

Kanska ein gongd leið hevði verið at stuðla upp undir, at so nógv sum gjørligt skiftu sera dálkandi bensin- og diesilbilarnar út við minni dálkandi bilar. Um tað var endamálið, hevði verið betri at latið hybridbilarnar eisini verið umfataðar av lóginu. Sigurin fyri umhvørvi hevði uttan iva verið størri. So kundu myndugleikarnir í næstu atløgu, tá útboðið av el- og vetnisbilum er størri og kappingin harðari, stuðla upp undir eitt skifti fullkomiliga burtur frá oljuriknum bilum, eisini hybridunum.

Fakta um el-bilar

Rásarúm

Spurningurin mong seta sær er, hvussu langt kann ein koyra við í einum el-bili, áðrenn hann má løðast aftur. Í dag er rásarúmið hjá flestu el-bilum millum 100 og 500 kilometrar.

Kostnaður

Ein el-bilur er dýrari enn aðrir bilar í sama flokki. Teir krevja kortini minni viðlíkahald, tí tað eru færri deilir, ið kunnu rusta og annars oyðileggjast. Samlaða sparingin við at skifta til ein el-bil verður tó væntandi lítil og er tengd at, hvat tú samanber við, hvussu tú koyrir og hvønn elbil, tú velur.

Haldføri

Nógv orka verður lögð í at hava tey bestu battaríini. Í dag veita flestu bilamerki átta ára garanti upp á battarí í elbilum ella 160.000 kilometrar av koyring. Elbilar halda leingi, tí at teir slítast minni enn vanligir bilar. Sum áður nevnt, er hann samansettur av færri lutum.

Løðistøðir

Tað eru fimm løðistøðir til el-bilar í Føroyum. Tær eru í Klaksvík, við Streymin, á Tvøroyri og tvær í Havn. Talan er um sonevndar Quic Charge løðistøðir, sum løða el-bilin upp á 80% eftir 20 minuttum. Prísurin fyri uppløding er DKK 500 um mánaðin, sum er minsta gjald.

Dálking

Ilt er at meta um, hvussu nógv minni elbilar dálka. Sjálvur bilurin hevur jú einki útlát, men orkan, sum krevst fyri at fylla bilin eigur at vera partur av roknistykkinum. Alla ta tíð, SEV enn nýtir tungolju til at framleiða orku við, er vinningurin við elbilum nakað skerdur, men jú meiri av orkuni í Føroyum verður grøn orka, jú størri verður vinningurin við, at vit nýta elbilar heldur enn bensin- ella dieselmotorar.

Nissan e-NV200 og Nissan Leaf og eru einastu elbilar, sum eru til sølu í Føroyum